

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:
Dr. Pavel Blaho, lekár v Skalici
(Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa
lavne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 koruny. Na pol
roka 1 korunu. Jednotlivé čísla
v expedícii a pri zasielkach naj-
menej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy
sa neprijímajú.

— Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu. —

Lud proti zdraženiu múky.

Sťažoby nášeho ľudu, ktorý je ne-
spokojný s tým, že potravné články usta-
vične stúpajú v cene, veľmi nemilo pripadnú
človekovi a zvlášte vtedy, keď ľud uvádza
príčinou toho také veci, ktoré nerozhodujú
v tých pádoch, alebo rovno niektorých ne-
vinných ľudí obviňuje.

To vie každý zo svojej skúsenosti,
že pokiaľ nebolo potravných spolkov, kup-
ci, židia na jaro si zvyšovali ceny múky
a iných potravných článkov do neuveritel-
nej výšky, natoľko, že chudobný ľud i v
tých priemerne dosť úrodných rokoch na
jaro si nemôhol kúpiť múky; tak bola dra-
há a kupoval si palentu, tureckú múku a
iné predsa lacnejšie potraviny. Včul sa
stalo že i potravný spolok skalický musel
zvýšiť cenu múky a kukurice. No ani sa
pán obchodvedúci nestačil brániť proti usta-
vičným výčítkam našich žien.

No nevedeli naše žieničky, že inde tú
istú múku čo tu za 30 hal. kg., predávajú
za 36 hal. aj za 40 hal., ba ešte i v iných
potravných spolkoch ju dražšie predávajú.
Človek sa až diví, keď vidí ten rozdiel.
Toto má tie príčiny, že pán obchodvedúci
objednal túto múku ešte vtedy, keď bur-
zary a majitelia skladov si cenu ešte ne-
povýšili natoľko, ako dnes, a že potravný
spolok nechce zbohatnúť, nemá on cieľ, aby
navydleral od chudobného ľudu tisícov, ale
aby pomáhal ľudu s tým, že mu odpredá
tovar za tú najnižšiu cenu, za jakú len
môže.

A je to tak i s iným tovarom. Lud
to ani nevie pochopiť, že jako sa mu po-
mohlo, a jako mu pomáhajú zakladatelia
spolkov a predsa len zehrú niektorí na ne.
Keď sa im polepšilo, chcú mať ešte viac
polepšené a to je pravda, že človek nikdy
není spokojný so svojim osudom a nikdy
mu tak dobre není, že by mu nemohlo byť
lepšie. Nehľadia do minulosti, nerozmyšľajú
nad prítomnosťou, len slepo žiadajú nemož-
né veci. Niektorí povedia, že tú, lebo inú
vec dostanú aj u židov tak, jako v spolku.
Tu zase si nemyslia na to, že keď oni
kúpia vo spolku niečo za 12 zl., že z tých
12 zl. oni na konci roku dostanú novoroč-
ného 24 kr., teda zato platili len 11 zl.
76 kr. Jaký je to rozdiel! Či ten žid,
ktorého chválite, ľudia hlúpi! môže vám
to, čo dostanete v spolku za 12 zl., dať
za 11 zl. 76 kr. Pravda nie!

No ale vzdor tomu zehraníu tak sa
mieňa múka, že za tri prvé dni v tomto
týždni predal potravný spolok okolo šesť-
desiatich mechov múky a kukuricu ešte vždy
lacnú vozia sediaci mech za mechom z

magazínov spolku. Keď si rozvážime, že
len na týchto dvoch najhlavnejších potravných
článkoch kolko ušporil ľud, tak s
právom povieme, že potravný spolok je
opravdové požeňanie ľudu chudobného.

„Alkohol! daj nám naše mil- liony nazpät!“

Z „Náruživostí“ od Strýčka Ferdinanda.

O rimanských legiách hovorí sa, že s vo-
dou a octom podmanili pol sveta. Anglický voj-
vódcu Word, podmanil Egypt, s čajovou šialkou.

Až keď Rimania započali hýriť a zoženštili
sa od samých pôžitkov, padli za obeť Germanom.
Pri zpráve o tejto bitke kde Varusové voje od
Germanov pobité boly, zvolal rímsky cisár.
»Varuse, daj mi moje legie nazpät!«

Tomuto podobný boj vede sa teraz po celom
civilisovanom svete, ktorý ale nepriateľom —
alkoholom — tak porazený je, jako bol vtedy
Varus. A právom môžeme volať: »Alkohol, daj
mám naše millony nazpät!«

Milliony synov, ktorí celé armády nezdra-
vistých, chorľavých mužov tvoria; milliony zka-
zených existencií; milliony duchom slabých, srdcom
duševne nemocných, padúcou nemocou sťažených;
milliony darmožráčov, ktorí od štátov vydržova-
ní byť musia, jako: káranci v trestnicách a ža-
lároch, v pracovňach a polepšujúcich ústavoch;
všetci pijania a ožralci! »Alkohol, daj nám naše
milliony nazpät!«

Franciži nemôžu zabudnúť na oných päť
milliardov, ktoré museli Nemeom jako náhradu
vojny platiť; ale so spevom a chlastom obetujú
každoročne tiež toľko kráľovi Alkohol! Áno,
každoročne dva a pol milliardy za rozličné pá-
lensko, — (700 millionov litrov); — víno, —
(3 a pol milliona litrov); — pivo, — (5 a pol
milliardy litrov.)

A nemecko tiež toľko. Druhé 2 a pol milli-
ardy pohltia nemocnice, blázince, žaláre a pracovne.
A u nás? —

O celom Rakúsko-Uhorsku hovoríť necheem.
Vezmime si teraz len naše Slovensko.

1. Je vyrátané, že jedea okršlek s 25 tisíci
obyvateľmi vydá ročne dva milliony korún za
liehové nápoje.

2. Je vyrátané, že medzi 100 školskými
dieťkami 50 ích pije opojné nápoje.

3. 50 od sto duševne chorých (bláznov,
blbecov,) sú čo boli pijania.

4. 60 zo sta zločincov a priestupkov, spä-
chali pijania.

Ale rátajme ináč.

V jednej obci pije len 30 ľudí a prepije
každodenne 25 halierov. $30 \times 25 = 750$ hal. 50 hal.
Za jeden rok: $365 \times 750 = 273750$ hal. —
V jednej stolici po 1000 obci rátajúce: 2.737,500,00,

to jest: Dva aj tri štvrté milliona korún. A 12
stolíc? Nuž len 41 millionov a 62 tisíc korún!

A myslím, že keby v každej obci len 30
ľudí liehove nápoje pilo, z tých 7 kor. 50 hal.
by 5—6 krémárov vyživít sa nemohlo. Teda na-
sleduje, že veru viacej ako 30 osôb pije alkohol.
»Ó alkohol! daj nám naše milliony nazpät!«

Upadáme.

Krajinský štatistický úrad doniesol nové
dôkazy na dosvedčenie toho, že vysťahovalectvo,
vzdor pomatenej a šlenej ostražitosti veľkostat-
károv, ustavične väčších rozmerov nadobudá.
Aby ale nárek týchto bol ešte väčší, k tomu
dopomáha tiež stále sa zmenšujúci počet novo-
rodov a zvyšujúci sa počet umrtia. Dľa zprávy
úradu vysťahovalo sa v mesiaci marei 1907 s
priestora uhorskej krajiny 22.344 osôb. V me-
siaci marei minulého roku vysťahovalo sa 20.786
osôb.

V prvých troch mesiacoch minulého roku
vysťahovalo sa 50.392, v bežiacom roku 56.555
ľudí. V tých samých mesiacoch lanejšeho roku
vydaly úrady 93.679 cestovných pasov, v bežia-
com roku ale 103.941. Vezneme-li tiež do počtu
vysťahovalcov i tých, ktorí bez cestovných pasov
sa vysťahujú, je nápadným rozdiel medzi počtom
vysťahovalcov a počtom vydaných cestovných
pasov, čo najde svoje vystetlenie v tom, že
mnohí sú z čiastky od hraníc krajiny, z čiastky
z prímorských prístavov nazpät do vlasti posielaní.

Počet dobrovolne sa navrátených je dľa
štatistiky 2756, čo je ohľadom na to, že z blíz-
kých krajín prichádzajú mnohí svoje chudobné
polia obrobit, počet malý. Zpráva o úmrtí a
narodzeniach je nepriaznivá. V marei r. 1907
narodilo sa v Uhorsku 68.163 detí, počet odo-
mretých je 51.182, takže skutočný prírastok je
16.981 osôb. V marei r. 1907 bol počet novo-
rodencov o 41 menší, Úbytok obyvateľstva bol
teda 3478 osôb. Rok 1907, prirovnávajúc štati-
stiku prvých troch mesiacov r. 1906 s tými
samými mesiacmi r. 1907, ukazuje sa jakožto
nepriaznivý, ponevác počet novorodencov v prvom
štvrtročiu r. 1907 bol o 7444 väčší než v r.
1906, kdežto počet umrtia o 13.520 stúpnul,
takže prírastok obyvateľstva v r. 1906 zmenšil
sa o 6706 viac než v r. 1904.

Vezmeme-li štatistické dáty dôkladne a po-
rovnáme-li počet vysťahovalcov (22.344) s poč-
tom skutočného prírastku (16.971), vidíme, že
úbytok obyvateľstva za jeden mesiac je 5353,
penevác vrátených sa nemôžeme k domapozostalým
prirátat, pretože títo po ukončení letných
prací znova odcestujú do cudziny. Vezmeme-li
do úvahy tiež to, že vysťahovalci sú väčšinou
zdraví, silní, práceschopní ľudia, sú číslice ná-
hradných novorodencov pre tisícjetrových pánov
a ich hospodársku ztratu nesčítateľné.

Zdravotnícký štatistický úrad podáva zprávy, že v jednom mesiaci zomrelo 12.037 osob nedostatkom potrebnej výživy.

Upádame, tratíme. Nemluvnata zaujímajú miesta vyrastlých, do lepších krajín odcestovaných robotníkov. Hlboko zasahujúce, neurovnane hospodárske pomery vyhánajú z krajiny práceschopných robotníkov; a páni svojou protiludovou politikou predsa chcú krajinu do nekonečného úpadku priviesť.

Kraj Slovenský.

Kraj slovenský! tys' zem moja, veľkou slávou oplívaš, všade známou krásou tvojou nad ostatné vyníkaš.

Bory, háje ihličnaté, hory tvoje modrasté nedal by som za celý svet, striebro, zlato žltasté.

Lúky tvoje, nivy veľké samý pestrý, číry kvet. — Nedal bych ťa, kraj slovenský za ten veľký šírý svet.

Kraj slovenský, tys' zem moja, raj si Bohom stvorený.

Ó jak plesám, radujem sa, že ja som v ňom zrodený.

Alex. Krempa roľník, mládenec.

Dopisy.

— **Holič.** V 19. čísle „Pokroku“ bol uverejnený dopis z Holiča o notárskej voľbe. Ponevadž sa naše širšie obecnstvo z tohoto ale mnoho nezdvíha, chcem jednoducho voľbu našim občanom vysvetliť. Prv než by som to začal, musím spomenúť, že tu máme dvoch mužov, ktorý trochu jako vodcovia stoja na čele dvoch strán: Dr. Papanka a pána Löbla. Naša strana ktorú vedie p. Löbl je demokratická (ľudová) a ešte v minulom roku pri obecných voľbách postavila

sa proti strane Papánkovej, ktorá chce upevniť moc panskú nad všetkým ľudom; vôbec má zásady rotľudové. Pri výbornickej voľbe sme zvíťazili v našom I. okrese v II. ale zvíťazila strana Papánkova. Prišla voľba obecného predstavenstva, my sme kandidovali našich ľudí, ale ponevadž sa naši kandidáti v patričný čas na príslušnom mieste nehlásili, do kandidácie neboli prijatí a tak sme prepadli. Voľba ale sa nepreviedla v poriadku a preto pán Löbl i s niektorými občanmi zadal proti voľbe rekurs a preto bola voľba na prisažníkov okrem, ryehtára a podryehtára zrušená a ustálená na novo na 26. nov. minulého roku. Ponevadž naša strana kandidovala zase svojich a boly výhlady na to, že iste zvíťazíme, dáom pred voľbou prišla zvest, že je voľba na neurčitý čas odložená. Dobre, proti tomu sa nedalo nič robiť, museli sme čakať. Do toho času držal pán Löbl s ľudom a zastával zásady demokratické. Potom ale jakosi obrátil barvu, ponevadž jeho nenávidený sok notár bol preložený, nepotreboval ľud jako predtým, ale chcel aby ho i ďalej podporovala naša strana. Hlásal zásady demokratické ešte i ďalej ale skutkami dokazoval iné. Ku príkladu, chcel aby sa poplatok od miesta na ryaku zrušil. Z tohoto má obec ročne 2600 korún osuhu a keby ten osuh ztratila, tak tie musia chudobní ľudia platiť potom v príračkách. Že toto jednanie není demokratické, to vidí každý a preto mu i ľud ukázal, že s jeho jednaním nesúhlasí. Naša strana vždy zustane verná svojim zásadám a bude si domáhať právo pre chudobný ľud v obci, to môže byť bárs kto istý. Toto som chcel pripomenúť, prečo naša strana oslabla, no ale o tomto ešte budeme pokračovať, nechcem tak dlho unovať čitateľov s touto jednou vecou.

J. V.

— **Unín.** Už dávno som nečítal v novinách nič o našej obci a skoro mňa to i mrzí, že od nás ľudia tak málo dajú volačo o sebe vedieť. Je pravda, že naša obec je tichá a ani nie veľmi vzdelaná, ale nechcem tomuto pripisovať, že o

nej nič nečítať v novinách, lebo písať sa dá i o malej udalosti, predmet o ktorom by písal si vždy najde. — Ja včul chcem niečo napísať o našom Gazdovskom čítacím spolku. Založili sme si ho a slavnostne otvorili 28-ho januára. Cieľ tohoto spolku, jako i druhých podobných spolkov je: vzdelávať ľud, dodávať mu časopisy poučné, hospodárske a politické, požičiavať knihy na čítanie a s týmto poučovať ho o veciach jemu málo známych, ukazovať mu cestu, ktorou má kráčať v spoločenskom živote, predstavovať mu príklady iných chýrnych a šlachetných mužov, aby sa dľa tých riadil, ukazovať mu krivdu a nepravosť páchanú niekterou triedou spoločensva ľudského na druhej, autíť ho k tomu, aby rozmýšľal o pravde a nepravde a poučil ho, jako má pravdu všade zastávať a prevádzať, krivdu a útisky ale všade ukazovať a proti nim sa s celou silou postaviť. Keď sme si vytkli takéto ciele s celým oduševnením sme chodili do spolku. Dlho sme sa v ňom ale poučovať a zabávať nemohli. Na koniec fašiangy, keď sme sa v ňom zabávali pri muzike, prišli nám ho zatvoriť a zapečatiť. Smutné to bolo podívať sa na to stávisko, ktoré nám malo byť svietacou lampou, pri ktorej svetle sa mala naša myseľ objasniť, keď tá budova stála zamknutá, opustená, jako volajaký preklnutý zámok, v ktorom len nevoľnosť a nesloboda panovala. Protestovali sme proti tomuto zatvoreniu nášho spolku, naši horliví vodcovia chodili v prospech veci, kde len mohli niečo vymôcť, ukázali, že máme právo na to založiť a udržovať si spolok a že nám ho odobrať tolko znamená, ako nechávať nás v duševnej tme a nevzdelanosti. Konečne nám ho zase povolili a 17-ho apríla otvorili sme ho zase. Ó jak zaplesalo srdce naše nad tou myšlienkou, že predsa budeme môcť sa vzdelávať a nebudeme museť zostať nevzdelanými, jako sme boli do teraz. Včul chodíme tam jak mládež tak i dospelí a poučujeme sa a nepoviemme jako ešte niektorí z tých zaostalých: »Ej načo je mi čítanie, veď nebudem ani fškákom ani kňazom.« Uznávame

BESEDNICA.

Pomsta. (Dokončenie)

Strážca hneď spozoroval prichodiacu, silnú, krásnu devu s čiernymi očami, s divným pohľadom, ktorá svoj zrak vždy len naňho opierala. Vzal si ju do tancu. V tanci spozoroval její vrelý dych, ohnivú rozpálenú telo; toto ho v minutke o rozum privedlo, objal ju silno a pýtal sa:

— Kdo si ty nadzemské stvorenie, odkiaľ si, zkadial máš tú silu, že si ma na prvý pohľad urabila tvojim otrokom?

— Poď so mnou a poviem ti všetko — odpevedala deva, chytila ho za ruku a vyviedla ho z kola tančiacich a ubhala bočnou cestou k haju.

Cestou ju strážca často oslovil, ona neodpevedala, len očima napomenula ho, aby sa ponáhľal. V háji už nemohla sa dočkať minuty pomstienia, utekala popredu, aby skor bola doma.

Strážca len bežal za ňou a nerozumiac ničomu poptával sa:

— Kam ma vedieš a prečo tak ponáhľáš?

— Len poď; uvidíš hneď! — odpovedala deva.

Konečne prišli k domku. Otvorili a vstúpili dnu. Strážca myslel, že ho priviedla sem, aby mu pripravila pozemský ráj, chytil ju za ruku, objal ju a chcúce slízať smotánku z úst rozpálenej devy šeptal jej:

— Moj anđel zlatý, moja holubica drahá!

— Nie tak! — odpovie deva a odťlačí od seba od náruživosti sa chvejúceho muža.

Strážca si sadnul a udivene hľadel na devu; nevedel čo má myseľ, nevedel čo má znamenať ten divý zrak devy. Chvilu bol ako zaražený, až potom sa pýtal trasúcim sa hlasom.

— Prečo si ma sem volala?

Deva ešte raz sa naňho s opovržením podívala a povedala.

— Uvidíš hneď!

Vyšla von a priniesla si dýku so sebou, ktorú v zadu usehovávala pred ním.

— Povedz mi už raz, ty bohyňo krutosti, čo so mnou tu chceš, prečo si ma sem zavolala? Pýtal sa ešte raz strážca.

— Poviem ti hneď, ty bedáku! Ty si ma raz v meste na ulici nevinú chytil a na posmech do kletky vystavil. Včul prišiel čas odplaty za toto. — S tým dvihla hore dýku a mierila ešte vždy hľadiacemu mužovi do srdeca. — Ja ťa za to včul . . . v tom sa zastavila, nevedela ďalej hovoriť, začala sa jej hlava točiť a klesla strážcovi do náručia, šeptajúc; — ja ťa za to milujem.

J. T-ý.

Pod branou.

Píše dľa skusenosti Franta.

— Dobré poledne Vám prajem.

— A dobré poledne! A čo te nesete pod tou zásterou, čosi pečeného, jak my to voní.

— Ale pozrite-že pán doktor, či není ten pekar lump, dala som si k nemu piecť toť pagáčky a či vám my ich nespálil?

— Ej, ej, no, no! — Takto vzdychne si doktor, nie preto žeby ľutoval tie pagáčky, ale niečo inšie tlačí jeho srdce a preto ihned vyrukuje s tým von.

— Nuž ale prečo ste si ich sama nepiekla doma? Iste by ste si ich nebola spálila.

— Ba práve toho som sa bála, lebo moja trúba tá vždy páli, alebo neupečie dobre.

— Ale prečo nedáte pozor, moja žena, vidíte, nikdy nič nespáli.

— Ja, Vaša žena, tá sa k tomu učila.

— Nuž, a vy? Vy ste sa neučila piecť, variť.

— No pravda že nie! Chodievala som do školy a učila som sa tam všeličo, i na klavír hrať.

— Čo? Na klavír hrať? No z tej klavírovej muziky sa iste nenasitíte a myslím, že keď nenavaráte chutného jedla, ani na klavír nemusíte hrať, v žalúdku máte inakšiu muziku. Nuž ale po škole ešte ste mala dost času sa naučiť piecť a variť.

— Ja, keď som ja vychodila školy mala som sa učiť variť? Potom som išla učiť sa šiť.

— A po večeroch a v nedelu pravda tiež ste si nestala do kuchyne, ale čítala ste romány, alebo nechala ste si dvoriť a včul vám trúba nepečie dobre.

— No každá trúba nepečie jednako!

— No pravda že nie, niektorá trúba by neupiekla nič, žeby to nespálila a preto musí niešť pekarovi.

Panička nespozorovala psychlavosť ostrej poznámky, vybrala jeden nespálený pagáček a ukazujúce naň ponúkala.

— Vyberte si, tento hľa není spálený.

— Ale je aj ten trochu, ďakujem vám, lebo moja trúba napečie vždy dobrých pagáčkov.

— No ja neviem, jako to môže byť, ale idem, aby mi niečo neprihorelo.

— Z Bohom! — Trúba zlá? však si ty trúba, keď ani nevieš volačo upiecť. Tak je to s našimi slečinkami. Múdre sú, vzdelané sú, všetko vedia, len variť a piecť nie a preto zstanú predsa len trúbami.

jak prospěné je člověku, keď je vzdelaný, keď má pochop i o roľníkovi predtým neznámých veciach; o politike. — Nech prospieva náš čitací spolok!
Uničan.

Predplácajte „Pokrok“ 2 kor. na rok!

Noviny z celého sveta.

— **Francúzski vinari**, ponevác im vláda požiadavky, totižto zakázanie dorábania umelého vina nevyplnila a žiadnu pomoc im neposkytla, zapreli platenie dáne. Hodnostári preto skladajú své úrady a počína sa tam úplná anarchia. Ľud je veľmi rozčúlený a sfanatizovaný proti vláde. Vodca toho vzporu, ktorého oslavujú v celom južnom Francúzsku je jednoduchý vinohradník menom Marcelín Albert.

— **Tiež zábava.** V Berlinskej zahrade zvierat jeden mladý elegantne oblečený pán zabával sa s tým, že z detskej pistolky s hrachom strílal na malých vtákov. Nekoľko ich poranil, tak že ho zatvorili. Potom vyšlo na javo, že je to syn bohatého obchodníka Mendelssohna. Po zistení mena ho pustili na slobodu. Hľa takýmto bohatým burzarom je dovolené i škodu robiť vofakomu.

— **Umelé diamanty.** Professor na technickej vysokej škole v Charlottenburku, Miote, vynášiel spôsob, ktorým sa dajú umelé diamanty dorábať normalnej veľkosti.

— **Výbuch pumy v Curychu.** Dňa 4-ho júna vybuchla v malom rynku Curychu puma so silným rachotom. Deti hrali sa na ulici a spozorovali šnúru a išli dľa nej; chceli sa sňou hrať. Naraz blízko nich vybuchla puma ktorá dve devčata a jedného šesťročného chlapca ťažko poranila.

— **Osud missionárov.** Methodický missionár Pollard v Cautunfu bol jedným číňanom tak dobitý, že ostal bez seba. Naposledy ho číňan bodnul do prs a zavraždil.

— **Zákaz fajčenia na železniciach.** Dňom 1-ho júna uviedli v Prusku do života zákon, ktorý zakazuje fajčiť vo vozoch železničných po všetkých pruských dráhach. U nas býva v ľudom naplnených vozoch kúru, že ho môže krájať.

— **Dážď a sňah.** Z Miškovec píšu, že od nedele v celej boršodskej stolici prší. V útorok padal v Miškoveci aj ľadovec, ktorý ale väčšej škody nenarobil — Z Levoče píšu, že na lublovských vrchoch včera v noci padal sňah. Na vrchoch 50 oviec zmrzlo. Mrázivé počasie v siatinách narobilo veľa škody.

— **Ktorá si dá vykládať karty.** V Arade minule 17-ročné dievča Barbara Vítkaý dala si vykládať jednej cigáňke karty. Cigáňka predpovedala jej, že v 17. roku veku svojho zomre. Dievča od tých čias ostalo melancholičné a predvčerom s revolverom svojho otea sa zastrelilo.

Drobné zprávy.

— **Výbor skalickej mliekarny** na svojom zasadnutí ustálil, aby bol drobný odpredaj mlieka a mliekarských výrobkov zrušený. Páni edberatelia ale všetko dostanú kúpiť i na knižku u pani M. Macháčkovej za cenu mliekarnou ustálenú. — Dodavatelia mlieka dostanú všetko na knižku v mliekarni, čo sa im na konci mesiaca odráta z výplaty. Syrovátku dostanú dodavatelia mlieka ráno do 7 hodín, polovicu litrov odovzdaného mlieka. Po siedmej hodine mô-

žu prísť pre ňu i ostatní členovia, čo sa im ale zapíše do knižky.

— **Holičskí muzikanti** touto cestou ďakujú pánu rychtárovi za mzdu, ktorú im za spre-vádzanie processie na Vskríšenie a na Božie telo slúbil, ale poslal nezaplátil.

— **Naruživosti.** Črty ľudového života. Humor, satyra, rozprávky, od Strýčka Ferdinanda. Sošit II. Blud a povera. Pijanstvo. Pánovitosť. Polovačka. Sošit III. Lakomstvo. Móda. Klebetárstvo, Svojhlavosť. Sošit IV. Lásky. Lu-hárstvo. Obžerstvo. Tabačiarstvo. Krádež. Doslov. Slzy. — Tlačou a nákladom Adolfa Horovica v Trnave (Nagyszombat) 1907. Cena sošitu 30 hal. — Všetky štyri sošity (prvý sošit vyšiel lanského roku) obsahujú 275 strán. Úprava je vkusná, tlač jadrná a zreteľná.

— **Výstava v Hodoníne** v nedelu bola valne navštvivená. Zo Skalice a okolia vybrala sa tam pekná spoločnosť mládencov a dievčat v svojich národných krojoch. Spoločnosť poobzerala si pekné obrazy, pekne si zaspievala a pobavila sa do večera. Boli tam mládenci i devy zo Sv. Jánov, ktorí si pri svojej muzike zatančili a bavili sa až do rána. Práve vtedy tam bola i spoločnosť návštevníkov z Olomouca a okolia. — Výstava bude trvať do nedele 10. júna.

— **V Uhorsku bude slabá úroda.** Ministerstvo poľného hospodárstva 4. júna vydalo zprávu, vypracovanú na základe dát, ktoré od 1. júna sossbierali o stave úrod. Výhľady podľa tejto zprávy sú nepriaznivé. Oproti lanskej tohoročnej úroda bude až zlá. V druhej polovici mája prišlo priaznivejšie počasie, ale z mnohej stránky už bolo pozde. Pšenice urodí sa — ako vypočítujú — o 20 millionov metrických centov menej od lanskoročného, rži i jačmeňa tiež menej aspoň o 3 milliony metrických centov.

— **Krvavá exekúcia.** Nedávno zavítala exekúcia k Št. Décsovi do Nového Mesta pod Šiatrom. Décs privítal exekúciu drúčiskom a hneď prvého, advokáta dr. Bródyho, tak ovalil drúkom po hlave, že krvou zaliaty klesol na zem. Je nebezpečne ranený. S Décsom potom žandári urobili taký poriadok, že ho umierajúceho odniesli do nemocnice.

Konečný výsledok haličských volieb. I. Poliaci: konservatívci 14, katolícky stred 13, národná demonštrácia 14, demokrati 11, ľudáci 17, samostatný Poliak 1, polski socialisti 4, divoký Žid 1. II. Rusi: Starorusi 5, Ukrajinci 17, radikáli 3, nemeckí socialisti 3, Zidia sionisti 3.

Doporučujeme našim rodinám
KOLÍNSKOU CÍKORKU.

Hospodárstvo.

— **Návrat k pôde.** Moderná spoločnosť zachvátená bola tou chorobou, že sa hnrúla do miest a kde kto tiahol z venkova, z dediny, do mest priemyslových a obchodných. Táto horúčka ešte vždy trvá, len že včul sú už mesta preplnené pracovnou silou, tak idú do priemyslovej Ameriky. Prčina toho bola; vzmáhajúci sa priemysel. Len ten mal dobrú budúcnosť, kto sa dal na priemysel. Ľudia vidia, že z polnej práce a namáhavosti nemajú nič, že je zbožie a roľnícke výrobky vôbec ľané, popredali svoje rola, lebo ich dali do prenajmu a išli do mesta, vložiť svoj kapitál do priemyslu alebo obchodu.

Toto sa im vyplácalo. V meste bol im ovšem život veselý. Vidia toto delníci roľnícky tiež sa tiahli za nimi a boli v meste lepši platení, jako na venkove. Takýmto spôsobom sa stal ideálom každého venkovského človeka, odťahovať sa do mesta.

V priemysle sa staly ale premeny. Skrze veľký nával výrobkov klesajú ich ceny, veľká konkurencia sa robí medzi továrnikami: klesá vždy väčším dielom výdeľok priemyselníkov. Pred tým podnikateľ zbohatnul za pár rokov, včul sa takých už menej najde ale tým viac takých, ktorý pri podnikoch priemyslových na vnivoč prišli.

Také premeny sa stávajú tiež u delníctva. Vysoké mzdy ktoré delníctvo do mest privábily bár vždy ešte rastú, nisu dostatočné delníctvu natolko, jako byly pred tým. A vzmáha sa medzi delníctvom vždy väčšia nódza, nemoce sa medzi ním rozmáhajú, tak že nemocnice sú vždy preplnené.

Naproti tomu ale vidíme, že roľníctvo hýbe sa a jeho výnos rastie. Pomocou hospodárskych strojov nemajú zemedelci toľko výdavkov na delníctvo a pracovné sily. Zem sa lepšie obrába, vypestuje a docieľi sa väčší výnos a z toho pochádza, že bár za mnohé výrobky roľník včul menej dostane, predsa vyžiť môže, ba jako vidíme pričinlivý roľník, ktorý vie hospodáriť, môže pri svojom povoláníu nie len vyžiť, ale dosiahnuť blahobyť, nadobudnúť si pola a zabezpečiť si budúcnosť. Takej zámožnosti jako v meste priemyselník, roľník je pravda že nepríde; ale oproti tomu nehrozí mu nebezpečenstvo tak, jak brozí priemyselníkovi, ktorý zaraz môže prísť na mizinu.

Roľníci začínajú múdre gazdovať, ohradzujú sa od tých, čo im jako pijavice vyciavali jejich sily, nezanedbávajú si tak majre a domy, robia si byty príjemnými a zdravými a usilujú sa zvelebiť svoj stav. Pochopujú ukol stavu roľníckeho, ba i priemyselníci začínajú nahliadať, že má človek budúcnosť nie len v meste, ale i na zdravom venkove a dúfame, že nebude diho meškat ten čas, keď tým spôsobom, jako sa včul hnrú robotníci preč z venkova, budú sa tam zase vracaf. Pripisujem túto pokročilosť roľníctva len tomu, že je včul vzdelanejšie a jedine táto mu zabezpečí budúcnosť, a tomu že pokročilo i v socialnom stupni, čím sa zase bude môcť ratovať pred figliarstvom jeho odberateľov vypestovaných článkov výroby.

KUPUJTE V POTRAVNOM SPOLKU!

Do Skalice a okolia!

Dovoľujem si vľact. obecnstu oznámiť, že som prevzal agentúru továrne M. Vetterlein, na rolety a žaluzíni do okien všeho druhu, dľa najnovších a najpeknejších vzoriek a za veľmi ľavnú cenu. Kto by cheel také kúpiť, môže si vybrať u **Ludvika Kattoš v Uh. Skalici.**

Mlyn v dobrom poriadku na valce aj na dva kamene mám buď na predaj, alebo do prenajmu. Voda je stála a v páde suchých časov je k ňomu bezinový motor. Ku mlynu patrí pekný kus lúky, pod jedno jutro zemi a pekná zahrada. Kdo by ho cheel odkúpiť, lebo do prenajmu vziať, nech sa prihlási na adresu: **Matej Tomašovič, rychtár a spoločníci v Hornom Badine pošta Cabrag-Várbok.**

Mám na predaj jeden dobrý velociped (bicykl) za 35 korún. Kto by ho cheel kúpiť nech sa prihlási u **Richarda Fischl v Holiči.**

OZNAMY.

Oznamujem et. obecnstvu, že som prevzal jednatelstvo „Národnej ľudovej assekurácie“. Assekurovať sa môže každý človek, počnúc od 20. roku až po 60; starší sa nepríjmu. Stanovy sa každému napred prečítajú. Prihlásiť sa možno kedykoľvek u **Jozefa Vanek**, krajčírka a jednatela v **Holiči**, č. 87.

Hľadám dvoch 14—15 ročných chlapcov za učňov na provaznícke remeslo. Príjmem ich na 4 roky, pričom všetky útraty budem ja platiť. Príjmem i jedného tovariša. Miesto môže nastúpiť hneď. **Jozef Skacel Šaštín**.

Skla kamien Samotových i obyčajných, kachiel na sporáky, komínové rúry atd. **Firmy Bratri Anderlove Uh. Brod** zástupca pre Skalicu a okolie **Karol Krušina**. Zbožie so zárukou! Ceny mierné!

**První moravská
ROLNICKÁ TOVÁRNA AKCIOVÁ**

na soustředěna hnojiva a lučebniny v Přerově,
doporučuje ku hnojení na jaře za zvlášť výhodných cen

Pro nížiny a urodnejší půdy:

K ječmenu:

SDI Superfosfát draselnatý,
SKMI Superfosfát z kostní moučky,
SNI Superfosfát nerostný,
KI 40-procentní sůl draselnatou.

— Pro hornaté kraje: —

SA Superfosfát čpavkový neb
KMR Kostní moučku rozloženou.

K řepě (cukrovce)

SAI Superfosfát čpavkový a
KI 40-proc. sůl draselnatou neb
SKMI Superfosfát z kostní moučky,
SNI Superfosfát nerostná s přidáním
Chilského leduku, síranu čpavko-
vého, neb dusíku vápenatého.

K ovsu a zemákům:

SA Superfosfát čpavkový neb
SKMI Superfosfát z kostní moučky,
SNI Superfosfát nerostný s přidáním
bud dusíku vápenatého neb
síranu čpavkového.

K jeteli a lukám

SD Superfosfát draselnatý neb
SF Sádro superfosfátovou neb
Tomasovu strusku s kámitem.

UPOZORNĚNÍ! V zájmu pánů rolníků radíme, by se dříve přesvědčili o cenách a podmínkách u rolnické ryze české továrny na umělá hnojiva v Přerově, než koupí.

Sklad pre Skalicu a okolie má
»Potravný Spolok« v Skalici.

Geminy zderma. TELEFON. Pouze zabeležené číslo 116.

Největší česká tovární výroba HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ NA MORAVĚ.

JOSEF FLIDL V BRNĚ

zelný trh číslo 11.
Prisejiny znalec c.k. zem. soudu v Brně.

VIASŤNÍ VÝROBA TAHAČÍCH HARMONIK všech druhů.
Jednoradové, 2rad. 3rad. a chromatické harmoniky z nejlepšího materiálu a nejsolidnější práce.
Ceny velmi mírné. Stačí připsat území a díků.

15—50

Slovenská knižnica

nemala by chýbať v žiadnom slovenskom dome! - V prvom sväzku práve vyšla:

Reštaurácia

od Jána Kalinčáka, podarený spis starodávnych zemianskych volieb.

Pre ďalšie sväzky sme vybrali nasledujúce krásne knihy: 1) Tri rozprávky od Jána Kapka. 2) Nové besednice od T. J. K. 3) ...

Adresa **Vydavateľstvo Slov knižnice**
F. Votruba
Budapest, VIII. Bákóczy-tér 3.

240

Kto chce predať zemiaky (erteple) pre ošípané, nech sa hlási v mliekarni.

Dom pozostávajúci z jednej izby, kuchyne, komore, maštale, dvora, zahrady, novej stodole (všetko pod škrydlieou) a veľkého humna má na predaj **Pavel a Alžbeta Slačik v Holiči**, Kopčanská ul. č. 126.

D. Sensel.

Strojová výroba pletených punčoch v Holiči. (Ny. m.)

Shotovuje punčochy pre panie, dievky a pre pánov z bavlny a hodobávneho pletiva a síce len v prvej jakosti. Prijíma aj nadpletanie každého druhu punčoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonalá výroba.

UPOZORNENIE! Kto by potreboval stavebné vápo, nech príde do Skalického gazdovsko-potravného spolku.

Sviece kostolné

všetkých druhov

voskové a polovoskové sviečky

stolné stearinové a parafínové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé

(toiletne), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a kral. dvornia tovareň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilaček,

Hradec Králové, Král. České.

Založeno roku 1816.

12—52

OZNAM.

Oznamujem et. obecnstvu, jak domáccemu, tak i prespolnému, že som prevzal od nového roku veľkú hospodu

„KUHORSKEJ KORUNE“

v **Holiči**, na rynku do prenejmu. Budem sa usilovať, čo najsvedomitejšie obslužiť pp. hostov dobrými a čerstvými nápojmi a jedlami. — Taktiež čisté maštale a dvor.

Liehové nápoje sú lacné, 1 liter rumu 1 kor., 1 liter červeného vína von z domu 60 hal.

Odporúčajú sa do priazne et. obecnstva, o hojnú návštevu prosí

Michal Červenka, hostinský v Holiči.

SUKNE

polovlnené . . . po 65—70 kr. a výše.
grisetové . . . po 1 zl. 20 kr. a výše.
satenové . . . po 93 kr. a výše.
kanafasové . . . po 1 zl. 10 kr. a výše.
atlasové . . . po 1 zl. 5 kr. a výše.
klotové . . . po 2—3 zl. a výše.

a jiné tkalcov. výrobky dokirkou zasílá tkalcovna.

ADOLFA JELÍNKA v Jimramově,
(MORAVA).

Vzorky zdarma a franko.

Kdo zkusí jednou po druhé kupí zas!

Prokop Skorkovský a syn

zasílatelský dům
suken
a modních látek pro
— pány i dámy —
v **Humpoleci**

Zasílá svoje vzorníky na požádání každému ochotně franko, proti frankovanému vracení. Zásilky přes 20 korun vyplací se.

Ján Novomestský,
mechanik v Holiči

odporúča et. obecnstvu svoj hojne zásobený sklad šielich strojov, biciklov aj hospodárskych strojov; zároveň upozorňuje, že prijíma všetky reparačnú do jeho oboru siahajúce.

